

TEKSTS > ILZE POLE / STILS, FOTO > AGNESE NARŅICKA, ALEKSANDRA SAMUĻENKOVA, HYPNOSIS FASHION / MATU SAKĀRTOJUMS > VITA RADZIŅA

MARINA REBEKA

Operdziedātāja čēmodānā

Bija jau vēls, un visi jau bija tur. Foto studijā. Pa dienu nejausi satiku stilisti Agnesi. Viņa izskatījās tik nogurusi un izsalkusi, ka gāju pie viņām ar veselu maisu *makdonalda*. Marina bija palūgusi šokolādes tāfelītes. Tās palika neapēstas. Mēs abas brālīgi dalījām hamburgeru un ābolu pīrāgu, kamēr Agnese ķērās pie vistas *nagetiem*, vai kā nu tos sauc, un *brīvajiem* kartupeļiem. Marina, ietinusies pelēkā vilnas jakā, sēdēja man pretī, un mēs runājām. Runājām arī vēlāk, katru brīvu brīdi. Par nelielām epizodēm, detaļām. Par popzvaigznēm un tomātiem, par brīlantiem, kas mirgo operas klausītāju ausīs, kuras samaksājušas 340 eiro par biļeti.

Viņa drīzāk līdzinās *girl next door*, ne operas dīvai. Nekādu *jūs*, nekādu *tā un šā un tikai tā*. Marina pat ne reizes neieskatījās foto kamerā. Un acīs viņai tāds mirdzums, seļā tāds smaids, kas viņu padara par vienu no pašapzinīgākajām un skaistākajām sievietēm, ko jebkad esmu satikusi. Tik augstu paceltu galvu. Aleksandra jautā, varbūt vajag apsēsties? Ievilkta elpu. Nē, viņa saka, es apsēdīšos, kad būs bilde. Tas jau bija *ultimatums*. Vienīgais. Turpinājām. Mēs smējāmies, bildējām un tad gribējām bildi bez smaids. Aleksandra saka: „Marina, aizver, lūdzu, muti...” Pauze. Un smieklu vētra, kad sapratām šā izteiciena divdomīgo dabu. Un... kam mēs to esam pateikušas. Meitenei, kura šogad gluži vienkārši satrieca Zalcburgas operas festivāla kritiķus, gada sākumā spoži dziedāja Doniceti *Milas dzērienā* tepat Rīgā, valdzinot ar „īsti itāliski izskolotu balsi”, kā rakstīja kritiķi. *Itāliski* tādēļ, ka Rīgā, Mūzikas akadēmijā, Marinu neuzņēma.

Ar ko atšķiras operas zvaigzne no popzvaigznes?

Lai kļūtu par popzvaigzni, vissvarīgākais ir prast sevi labi pasniegt un nav obligāti zināt, kas ir solfedžo. Vai – kā spēlēt klavieres. Lai piedziedātu zāli, nepieciešams mikrofons. Bet popzvaigznēm ir citas grūtības. Noturēties uz skatuves ir daudz grūtāk, jo rodas arvien jaunas un jaunas zvaigznes. Tad nemitīgi nepieciešamas pārmaiņas. Operas solistam ļoti daudz jāzina. Solfedžo. Mūzikas stili, *epoha*. Mūzikas vēsture. Jābūt arī labam aktierim un jāielien tēlā. Un daudzi gadi mācības. Pop... Nu, tāpēc arī pop, ka populārs. Ar operu ir citādi. Ar mazliet citu garšu. Ja publikā sēž cilvēki, kuri nekad operā nav bijuši, tā ir ļoti liela atbildība. Opera vai nu iepatīkas, vai arī cilvēks pēc tam vairs nekad nespers kāju operā. Nēkad neaizmirsīšu vienu *Turandotas* izrādi, kad nabaga Kalafs nekādi nespēja noskūpstīt Turandotu, jo abiem bija ļoti resni vēderi.

Kurā brīdī tu saprati, ka sapnis sāk piepildīties?

Kad saņēmu savu pirmo lomu. Dziedāju Traviatu Vācijā, Erfurtē. 2007. gada jūnijā.

Un šogad piedalījies Zalcburgas festivālā.

Tas bija labs darbs, ļoti vērtīgs laiks, jo īpaši tādēļ, ka pie diriģenta pulsts stāvēja Rikardo Muti. Publika? Es nedomāju, ka nākamajā dienā kāds no skatītājiem atcerējās kaut vienu dziedātāju, kurš tur uzstājās. Zelts un dimanti, kažoki un lapsādas. Drīzāk radās iespaids, ka tā ir skaista vīzija, nevis patiesi operas pazinēji. Taču Milānas operā *La Scala* ir pavisam citādi, publika ir ļoti prasīga. Reiz Pavaroti tur apmētāja ar tomātiem, pēc kā viņš nāca uz skatuves

atvainoties un pārdziedāja koncertu. Tagad pie teātra ir aizliegts tirgot tomātus, lai gan kādreiz tur pārdeva kaudzēm sabojājušos tomātu, kas pēc tam nonāca uz skatuves vai kādam tieši seļā. Tie, kuri sēž pašā augšā, kādreiz dzirdējuši vēl Mariju Kallasu, Renatu Tebaldi, Mario del Monako, to tik vien gaida, kad kļūdsies. Un tad pilnā balsī kļiedz: „*Vergogna, vergogna!*” Kauns, kauns! Rīgā tā nav. Nevaru iedomāties, cik slikti solistam vajadzētu dziedāt, lai publika šeit sāktu kliegt...

Kā meitenes izdomā kļūt par operdziedātājām?

Es nezinu... Man tā bija gluži dabiska vēlme izpausties šajā jomā. Man patīk mūzika, patīk būt uz skatuves. Lai gan es neesmu bijis tāds bērns, kurš uzauzdzis operas kulisēs vai katru mīļu brīdi vadāts uz izrādēm. Pirmo reizi operā es biju tikai 13 gadu vecumā, kad opernams vēl bija remontā un izrādes notika Dailes teātrī. Un tad pamazām. Kad mani neuzņēma Mūzikas akadēmijā... Es negribēju stāties turpat otrreiz. Man radās iespēja mācīties ārzemēs, un es to izmantoju.

Cik ilgi tu mācies partitūras?

Parasti vispirms noklausos vairākus ierakstus. Tad iemācos partiju *ar acīm* un sāku dziedāt kopā ar pianistu. Manas lomas top ilgi. Es nezinu, vai man būs lemts nodziedāt *Madame Butterfly*, bet es zinu, ka man būs nepieciešams ilgs laiks, lai sagatavotos. Pat ne gads. Man ir svarīgi saprast varoņa pasaules redzējumu, vākt informāciju par *epohu*, par kultūru, par mentalitāti, milzum daudz detaļu, kas palīdz izskaidrot, kādēļ izrādē notiek tādi vai citi pagriezieni. Tas nav obligāti, tā ir mana *kuriozitāte*. Kad notiek jauniestudējuma mēģinājumi, tas ir vissaspringtākais laiks. Sešas dienas nedēļā pa astoņām stundām. Tas ir gan fiziski, gan emocionāli grūti. Ja mēģinājums sākas ap desmitiem no rīta, ceļos jau pulksten septiņos, lai pamostas balss. Un vakarā pēc tam nav viegli aizmigt, jo galvā nepārtraukti skan mūzika, vārdi. Jo mēs strādājam ar nerviem, ne tikai ar balsi. Zālē cenšos skatīties uz visiem, bet ne uz vienu konkrēti, citādi tas mani izrauj no *epohas*, no tēla. Man patīk pats process, saspēle. Un es necenšos visiem spēkiem pievērst sev uzmanību: kāda es! Jo, tikai visiem kopā labi izdarot savu darbu, sanāks rezultāts – laba izrāde.

Un kur tu pastāvīgi dzīvo?

Čēmodānā. (*Smejas.*) Pagaidām samainu somas Rīgā. Bet nekas! Es braucu, kur mani vēlas dzirdēt. Man ir kur braukt, un tas ir brīnišķīgi. Lai gan lidojumi ir arī pats nogurdinošākais – plānot un prātot, ko ņemt līdzi. Ciest nevaru, ja izrādīties, ka esmu paņēmusi līdzi kaut ko par daudz. Tad kļūst sevis žēl. Bet, ja reiz to esmu uzņēmusies, tā ir atbildība izdarīt. Bet mana pilsēta ir Roma. Ļoti tuva. Trīs gadus tur mācījos un joprojām tur dzīvo mani draugi. Mēdzu aiziet un Panteonu, aiz Panteona, ejot uz Tibras pusi, ir ļoti skaists kvartāls, kur viss veidots marmorā. Tur mēdzu klejot. Trastevere vakaros, kur sestdienās, svētdienās pārdod visu – visu, kas viltots. Daudzi mani draugi ir latīņamerikāņi, un bieži gājām kopā uz krodziņiem, kur var dejot salsu un tango. Prom no centra... Man ļoti patīk dejot. Ar flamenko man iet grūtāk, bet tango mazliet varu. Un, ja ir laba kompānija, tad varam nodejot arī līdz rītam. **Fr**